

Zakon o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami /ZVNDN/**(pristojnosti in naloge pokrajine z uvodnimi pojasnili)**

(osnutek)

K a z a l o:

1	Pregled pristojnosti in nalog pokrajine po Zakonu o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami /ZVNDN/	2
1.1	Pravna podlaga.....	2
1.2	Pristojnosti in naloge pokrajinskega sveta po Zakonu o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami /ZVNDN/	2
1.2.1	Akti sveta po Zakonu o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami /ZVNDN/...	3
1.3	Pristojnosti in naloge predsednika pokrajine po Zakonu o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami /ZVNDN/	3
1.3.1	Akti predsednika pokrajine po Zakonu o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami /ZVNDN/	4
1.4	Pristojnosti in naloge pokrajinske uprave po Zakonu o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami /ZVNDN/	5
1.4.1	Akti pokrajinske uprave po Zakonu o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami /ZVNDN/	5
1.5	Pristojnosti in naloge poveljnika Civilne zaščite po Zakonu o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami /ZVNDN/	5
1.5.1	Akti poveljnika Civilne zaščite po Zakonu o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami /ZVNDN/	6
2	Ocena finančnih in drugih posledic izvajanja določil Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami /ZVNDN/	6
3	Uvodna pojasnila k pristojnostim in nalogam pokrajine s predlogom sprememb in dopolnitev Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami /ZVNDN/	6
3.1	Splošna načela.....	7
3.1.1	Načelo javnosti	7
3.1.2	Načelo preventive	7
3.1.3	Načelo postopnosti pri uporabi sil in sredstev	8
3.2	Dolžnosti in pravice državljanov	8
3.2.1	Status javnega uslužbenca na področju zaščite in reševanja	8
3.2.2	Nadomestilo plače pripadniku Civilne zaščite.....	9
3.2.3	Odgovornost za povzročeno škodo.....	9
3.3	Pristojnosti	9
3.3.1	Pristojnosti pokrajine	9
3.3.2	Naloge gospodarskih družb, zavodov in drugih organizacij.....	10
3.4	Programiranje in načrtovanje.....	10
3.4.1	Programi in načrti lokalnih skupnosti.....	10
3.4.2	Nosilci načrtovanja	10
3.5	Opazovanje, obveščanje in alarmiranje	11
3.5.1	Uporaba podatkov državne statistike in uradnih evidenc	11
3.5.2	Zbirke podatkov	11
3.5.3	Informiranje	12
3.5.4	Evakuacija.....	12
3.5.5	Sprejem in oskrba ogroženih prebivalcev.....	12
3.5.6	Javna zaklonišča	13
3.6	Osebna in vzajemna zaščita	13
3.7	Sile za zaščito, reševanje in pomoč	13
3.7.1	Enote in službe Civilne zaščite	14
3.8	Mobilizacija in aktiviranje.....	14
3.8.1	Pomoč	15
3.9	Upravljanje in vodenje.....	16
3.9.1	Ocenjevanje škode v lokalni skupnosti.....	16
3.9.2	Pristojnosti predsednika pokrajine.....	17
3.10	Izobraževanje in usposabljanje	17
3.10.1	Usposabljanje za vzajemno in osebno zaščito	18
3.10.2	Izobraževalni programi	18
3.11	Financiranje varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami.....	18

Ključne besede	18
Uporabljene kratice	18
Viri	19

1 Pregled pristojnosti in nalog pokrajine po Zakonu o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami /ZVNDN/

1.1 Pravna podlaga

tč.	predpisi, ki so podlaga za sprejem predpisa	določba	pojasnilo
1	Ustava Republike Slovenije Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97 – UZS68, 66/00 – UZ80, 24/03 – UZ3a, 47, 68, 69/04 – UZ14, 69/04 – UZ43, 69/04 – UZ50, 68/06 – UZ121,140,143, 47/13 – UZ148, 47/13 – UZ90,97,99 in 75/16 – UZ70a		

tč.	predpis	določba	pojasnilo
1.1	Zakon o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami /ZVNDN/ Uradni list RS, št. 51/06 – uradno prečiščeno besedilo, 97/10, 21/18-ZNOrg		1

1.2 Pristojnosti in naloge pokrajinskega sveta po Zakonu o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami /ZVNDN/

tč.	pristojnosti in naloge pokrajinskega sveta	določba	pojasnilo
1	Organizira varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami.	1. člen*	1
2	V proračunu zagotovi sredstva za nadomestila plač pripadnikom Civilne zaščite.	27. člen	7

3	Lahko sprejme letni operativni program usposabljanja pripadnikov Civilne zaščite oziroma državljanov, ki v skladu z ZVNDN prostovoljno sodelujejo pri opravljanju nalog zaščite, reševanja in pomoči v enotah, službah in drugih operativnih sestavah iz pristojnosti pokrajine.	27. člen	7
4	Ureja sistem zaščite, reševanja in pomoči na območju pokrajine.	36.a člen*	9
5	Sprejema ocene ogroženosti zaradi naravnih in drugih nesreč v pokrajini, ki lahko prizadenejo dve ali več občin ter načrte zaščite in reševanja za te nesreče.	36.a člen*	9
6	Sprejema programe, določa in izvaja ukrepe zaščite in reševanja.	36.a člen*	9
7	Sprejme program varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami.	43. člen*	11
8	V proračunu zagotovi sredstva za investicije v javna zaklonišča.	68. člen	20
9	Določi, da enote, službe in druge operativne sestave društev in drugih nevladnih organizacij naloge zaščite, reševanja in pomoči oziroma javno službo, če izpolnjujejo predpisane pogoje.	73. člen	22, 23
10	Enoti, službi ali drugi operativni sestavi društva ali drugi nevladni organizaciji, ki opravljajo naloge oz. javne službe, določi rok za odpravo pomanjkljivosti.	73. člen	22, 23
11	Enoti, službi ali drugi operativni sestavi društva ali drugi nevladni organizaciji, ki opravljajo naloge oz. javne službe, ki v roku ne odpravi pomanjkljivosti, odpove opravljanje nalog oz. javne službe.	73. člen	22, 23
12	Organizira službo za zaščito in reševanje ob ekoloških in drugih nesrečah na morju.	74. člen*	24
13	Določi gospodarske družbe, zavode in druge organizacije, ki imajo ustrezne kadre in sredstva za opravljanje določenih operativnih nalog zaščite, reševanja in pomoči.	75. člen*	25
14	Organizira (ustanovi) enote civilne zaščite.	76. člen	26, 27
15	V proračunu zagotovi sredstva za izvajanje nalog varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami.	115. člen 116. člen*	40

* Predlog sprememb in dopolnitev zakona.

1.2.1 Akti sveta po Zakonu o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami /ZVNDN/

tč.	akti pokrajinskega sveta	določba	pojasnilo
1	Proračun pokrajine.	27. člen 68. člen 115. člen 116. člen*	7
2	Operativni program usposabljanja pripadnikov Civilne zaščite oziroma državljanov, ki v skladu z ZVNDN prostovoljno sodelujejo pri opravljanju nalog zaščite, reševanja in pomoči v enotah, službah in drugih operativnih sestavah iz pristojnosti pokrajine.	27. člen	7
3	Ocene ogroženosti zaradi naravnih in drugih nesreč v pokrajini, ki lahko prizadenejo dve ali več občin ter načrte zaščite in reševanja za te nesreče.	36.a člen*	9
4	Program varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami.	43. člen*	11
5	Odlok o ustanovitvi enote civilne zaščite.	76. člen	26, 27

* Predlog sprememb in dopolnitev zakona.

1.3 Pristojnosti in naloge predsednika pokrajine po Zakonu o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami /ZVNDN/

tč.	pristojnosti in naloge predsednika pokrajine	določba	pojasnilo
1	Zagotovi, da je prebivalstvo na območju, ki bi ga lahko prizadela naravna ali druga nesreča, obveščeno o nevarnostih.	11. člen	2
2	Usmerja priprave in aktivnosti za osebno in vzajemno zaščito glede na ogroženost pokrajine in organizira svetovalno službo.	36.a člen*	9
3	Organizira, opremlja, usposablja in vodi sile za zaščito, reševanje	36.a člen*	9

	in pomoč ob nesrečah, ki prizadenejo dve ali več občin v pokrajini, oziroma pomoč ob nesreči, ki prizadene posamezno občino ali sosednje pokrajine.		
4	Sodeluje s sosednjimi pokrajinami na področju varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami.	36.a člen*	9
5	V načrtih zaščite in reševanja se v skladu z oceno ogroženosti določi vrsto in obseg sorazmernega dela priprav.	38. člen	10
6	Določa gospodarske družbe, zavode in organizacije, ki morajo izdelati načrte zaščite in reševanja in jih ne obvezujejo kriteriji iz 38. člena ZVNDN.	46. člen*	12
7	Pridobiva podatke državne statistike za načrtovanje ter izvajanje zaščite, reševanja in pomoči.	51. člen	14, 15
8	Od nacionalne in lokalne televizijske ter radijske postaje zahteva objavo pozivov, razglasov in drugih nujnih sporočil v zvezi z nevarnostmi naravnih in drugih nesreč.	55. člen*	17
9	Odredi evakuacijo prebivalstva.	61. člen*	18
10	Zagotovi zatočišče in nujno oskrbo prebivalcem, ki so zaradi narave ali druge nesreče ostali brez doma ter sredstev za preživljanje in ki se zaradi ogroženosti združujejo zunaj svojega prebivališča.	62. člen*	19
11	Lahko organizira svetovalno službo za organiziranje, razvijanje in usmerjanje osebne in vzajemne zaščite.	70. člen*	21
12	Sklene pogodbo z gospodarsko družbo, zavodom ali drugo organizacijo, ki jo je določil pokrajinski svet za opravljanje določenih nalog zaščite, reševanja in pomoči, s katero določi njihovo sodelovanje in obveznosti pri izvajanju zaščite, reševanja in pomoči.	75. člen	25
13	Sklene pogodbo o medsebojnih obveznostih s stalnimi ali začasnimi komisijami za ocenjevanje poškodovanosti objektov in drugih strokovnih nalog.	76. člen	26, 27
14	Imenuje poveljnika in štab Civilne zaščite.	96. člen* 97.c člen*	34, 36
15	Imenuje pokrajinsko komisijo za ocenjevanje škode.	97. člen*	35
16	Skrbi za izvajanje priprav za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami.	97.c člen*	36
17	Sprejme načrte zaščite in reševanja.	97.c člen*	36
18	Določi vrsto in obseg sil za zaščito, reševanje in pomoč v skladu z ocenami ogroženosti ter načrti zaščite in reševanja.	97.c člen*	36
19	Vodi zaščito, reševanje in pomoč ob nesrečah, ob katerih so aktivirani pokrajinski načrti, sile in druge zmogljivosti pokrajine.	97.c člen*	36

* Predlog sprememb in dopolnitev zakona.

1.3.1 Akti predsednika pokrajine po Zakonu o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami /ZVNDN/

tč.	akti predsednika pokrajine	določba	pojasnilo
1	Odredba o evakuaciji prebivalstva.	61. člen*	18
2	Pogodba z gospodarsko družbo, zavodom ali drugo organizacijo, ki jo je določil pokrajinski svet za opravljanje določenih nalog zaščite, reševanja in pomoči, s katero določi njihovo sodelovanje in obveznosti pri izvajanju zaščite, reševanja in pomoči.	75. člen	25
3	Pogodba o medsebojnih obveznostih s stalnimi ali začasnimi komisijami za ocenjevanje poškodovanosti objektov in drugih strokovnih nalog.	76. člen	26, 27
4	Sklep o imenovanju poveljnika in štab Civilne zaščite.	96. člen* 97.c člen*	34, 36
5	Sklep o imenovanju pokrajinske komisije za ocenjevanje škode.	97. člen*	35
6	Načrt zaščite in reševanja.	97.c člen*	36

* Predlog sprememb in dopolnitev zakona.

1.4 Pristojnosti in naloge pokrajinske uprave po Zakonu o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami /ZVNDN/

tč.	pristojnosti in naloge pokrajinske uprave	določba	pojasnilo
1	Poda pisni poziv pripadniku civilne zaščite ali državljanu, ki prostovoljno sodeluje pri opravljanju nalog zaščite, reševanja in pomoči.	23.a člen	6
2	Ocenjuje škodo zaradi naravnih in drugih nesreč na območju pokrajine.	36.a člen*	9
3	Izdela načrte zaščite in reševanja.	46. člen*	12
4	Izdela oceno ogroženosti za območje pokrajine.	44. člen*	11
5	Upravi RS za zaščito in reševanje sporoča podatke za potrebe varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami na predpisan način.	52. člen*	16
6	Organizira neobvezne oblike usposabljanja prebivalcev za osebno in vzajemno zaščito ter za izvajanje predpisanih zaščitnih ukrepov.	110. člen*	38
7	Organizira izobraževanje in usposabljanje s področja varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami.	114. člen*	39

* Predlog sprememb in dopolnitev zakona.

1.4.1 Akti pokrajinske uprave po Zakonu o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami /ZVNDN/

tč.	akti pokrajinske uprave	določba	pojasnilo
1	Pisni poziv pripadniku civilne zaščite ali državljanu, ki prostovoljno sodeluje pri opravljanju nalog zaščite, reševanja in pomoči.	23.a člen	6

* Predlog sprememb in dopolnitev zakona.

1.5 Pristojnosti in naloge poveljnika Civilne zaščite po Zakonu o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami /ZVNDN/

tč.	pristojnosti in naloge poveljnika Civilne zaščite	določba	pojasnilo
1	Od nacionalne in lokalne televizijske ter radijske postaje zahteva objavo pozivov, razglasov in drugih nujnih sporočil v zvezi z nevarnostmi naravnih in drugih nesreč.	55. člen	17
2	V nujnih primerih odredi evakuacijo prebivalstva.	61. člen	18
3	Odloči o aktiviranju Civilne zaščite in drugih sil za zaščito in reševanje in pomoč ob naravni ali drugi nesreči.	80. člen	28
4	Vodi Civilno zaščito in druge sile za zaščito, reševanje in pomoč ob naravni ali drugi nesreči.	81. člen	28
5	Vodi in usmerja zaščito, reševanje in pomoč ob naravnih in drugih nesrečah.	84. člen	28
6	Lahko določi vodjo intervencije.	84. člen	28
7	Med vodenjem zaščite, reševanja in pomoči prepove dostop nepooblaščenim osebam na kraj nesreče in promet mimo tega kraja ter odredi: • umik ljudi, živali in premoženja iz ogroženih objektov in območij; • vstop v stanovanje; • uporabo določenih sredstev zvez oziroma njihovo vzpostavitev; • odstranitev ovir, ki onemogočajo uspešno intervencijo; • uporabo tujega prevoznega sredstva za prevoz poškodovanih oseb oziroma potrebnih sredstev za zaščito, reševanje in pomoč; • obvezno sodelovanje državljanov pri reševanju v skladu z njihovimi sposobnostmi in sredstvi, ki so primerna za	85. člen	29, 30, 31, 32

- reševanje;
- uporabo tujega zemljišča za izvajanje zaščite, reševanja in pomoči;
- porušitev objekta oziroma posek drevja,
- uporabo zemljišča za začasno deponiranje ruševin, zemljin ali drugega materiala, ki nastaja pri izvajanju nalog zaščite, reševanja in pomoči za zagotovitev osnovnih pogojev za življenje.

1.5.1 Akti poveljnika Civilne zaščite po Zakonu o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami /ZVNDN/

tč.	akti poveljnika Civilne zaščite	določba	pojasnilo
1	Odredba o evakuaciji prebivalstva.	61. člen	18
2	Sklep o določitvi vodje intervencije.	84. člen	28
2	Ocena finančnih in drugih posledic izvajanja določil Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami /ZVNDN/		

Izvajanje določil Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami /ZVNDN/ ima finančne posledice za državni proračun v okviru prerazporeditve finančnih sredstev med državo in pokrajino v sorazmerju z decentraliziranimi pristojnostmi.

Okvirna ocena sredstev za financiranje pristojnosti in nalog po določilih Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami /ZVNDN/ znaša ... EUR.

3 Uvodna pojasnila k pristojnostim in nalogam pokrajine s predlogom sprememb in dopolnitev Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami /ZVNDN/

Predlog sprememb in dopolnitev Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami /ZVNDN/

V Zakonu o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami /ZVNDN/ se v vseh določbah besedilo »pristojni organ lokalne skupnosti ali državni organ« ali »pristojni državni organ in organ lokalne skupnosti« ali »pristojni državni organ ali organ lokalne skupnosti« ali »državni organ in organ lokalne skupnosti« v ustreznem sklonu nadomestijo z besedilom »pristojni državni, pokrajinski in občinski organ« v ustreznem sklonu, besedi »lokalna skupnost« v ustreznem sklonu pa se nadomestita z besedo »občina ali pokrajina« v ustreznem sklonu, razen če s tem zakonom ni drugače določeno.

- 1 **Zakon o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami /ZVNDN/** ureja varstvo ljudi, živali, premoženja, kulturne dediščine ter okolja pred naravnimi in drugimi nesrečami. Država, občine in druge samoupravne lokalne skupnosti organizirajo varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami kot enoten in celovit sistem v državi. (1. člen ZVNDN) Kot določa ZVNDN, zagotavljajo varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami v okviru svojih pristojnosti tudi lokalne skupnosti (5. člen ZVNDN).

Predlog sprememb in dopolnitev Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami /ZVNDN/

Tretji odstavek 1. člena Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami /ZVNDN/ se spremeni tako, da se glasi:

'(3) Država, pokrajine in občine organizirajo varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami.'

Prvi odstavek 6. člena Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami /ZVNDN/ se spremeni tako, da se glasi:

'(1) Varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami se uresničuje kot enoten podsistem nacionalne varnosti države, ki je usklajen in povezan z drugimi podsistemi nacionalne varnosti na ravni občin, pokrajin in države.'

29. točka 8. člena Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami /ZVNDN/ se spremeni tako, da se glasi:

'29. Javni uslužbenec na področju zaščite in reševanja je javni uslužbenec, ki poklicno opravlja delo na področju zaščite in reševanja v občini, v pokrajini oziroma državnem organu, ter javni uslužbenec, zaposlen v inšpektoratu, pristojnem za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami.'

3.1 Splošna načela

3.1.1 Načelo javnosti

- 2 ZVNDN določa, da so podatki o nevarnostih ter o dejavnosti lokalnih skupnosti javni. Lokalne skupnosti morajo zagotoviti, da je prebivalstvo na območju, ki bi ga lahko prizadela naravna ali druga nesreča, obveščeno o nevarnostih. (11. člen ZVNDN)

Predlog sprememb in dopolnitev Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami /ZVNDN/

11. člen Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami /ZVNDN/ se spremeni tako, da se glasi:

'11. člen

(načelo javnosti)

(1) Podatki o nevarnostih ter o dejavnostih državnih organov, pokrajin, občin in drugih izvajalcev nalog varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami so javni.

(2) Država, pokrajine in občine morajo zagotoviti, da je prebivalstvo na območju, ki bi ga lahko prizadela naravna ali druga nesreča, obveščeno o nevarnostih.

3.1.2 Načelo preventive

- 3 Občina mora pri zagotavljanju varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami v skladu s svojimi pristojnostmi prednostno organizirati izvajanje preventivnih ukrepov. (12. člen ZVNDN)

Predlog sprememb in dopolnitev Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami /ZVNDN/

12. člen Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami /ZVNDN/ se spremeni tako, da se glasi:

*'12. člen
(načelo preventive)*

Država, pokrajine in občine pri zagotavljanju varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami v skladu s svojimi pristojnostmi prednostno organizirajo izvajanje preventivnih ukrepov.'

3.1.3 Načelo postopnosti pri uporabi sil in sredstev

- 4 Ob naravni ali drugi nesreči mora občina za zaščito, reševanje in pomoč uporabiti najprej svoje sile in sredstva. V primerih, ko zaradi velikega obsega nesreče oz. ogroženosti, sile in sredstva občine niso zadostna ali niso zagotovljena med sosednjimi občinami, zagotavlja uporabo sil in sredstev iz širšega območja država. (14. člen ZVNDN)

Drugi odstavek 14. člena Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami /ZVNDN/ se spremeni tako, da se glasi:

'(2) V primerih, ko zaradi velikega obsega nesreča oziroma ogroženosti, sile in sredstva lokalne skupnosti niso zadostna ali so zagotovljena med sosednjima lokalnima skupnostima, pokrajina oziroma država zagotavlja uporabo sil iz širšega območja.'

3.2 Dolžnosti in pravice državljanov

3.2.1 Status javnega uslužbenca na področju zaščite in reševanja

- 5 Po ZVNDN ima javni uslužbenec na področju zaščite in reševanja v pristojnem organu občine oz. širše samoupravne skupnosti med usposabljanjem in opravljanjem nalog zaščite, reševanja in pomoči ter med izrednim in vojnim stanjem status pripadnika Civilne zaščite. Navedeni javni uslužbenec se ne razporeja na obrambne dolžnosti in nadaljuje s svojim delom tudi v izrednem ali vojnem stanju. Poleg pravic in dolžnosti pripadnika Civilne zaščite ima pri tem tudi pravice državljana, ki je razporejen na delovno dolžnost, če te niso v nasprotju s pravicami in dolžnostmi pripadnikov Civilne zaščite, določenimi z ZVNDN. (19.b člen ZVNDN)

Predlog sprememb in dopolnitev Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami /ZVNDN/

V prvem odstavku 19.a členu Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami /ZVNDN/ se beseda »regij« nadomesti z besedo »pokrajin«.

Prvi odstavek 19b. člena Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami /ZVNDN/ se spremeni tako, da se glasi:

'(1) Status pripadnika Civilne zaščite po tem zakonu ima med usposabljanjem in opravljanjem nalog zaščite, reševanja in pomoči ter med izrednim in vojnim stanjem tudi javni uslužbenec na področju zaščite in reševanja v pristojnem organu občine, pokrajine oziroma v državnem organu.'

- 6 V skladu z določili 23.a člena ZVNDN je lahko pripadnik Civilne zaščite ali državljan, ki prostovoljno sodeluje pri opravljanju nalog zaščite, reševanja in pomoči v skladu z ZVNDN, pozvan k opravljanju nalog zaščite, reševanja in pomoči s pozivom preko tehničnih sredstev ali s sireno za javno alarmiranje preko pristojnega centra za obveščanje, ali s pisnim pozivom organa lokalne skupnosti oziroma državnega organa, pristojnega za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami. V primeru, da je bil poziv dan s tehničnimi sredstvi, mora pristojni organ lokalne skupnosti ali državni organ, ki je pripadnika ali državljana pozval k opravljanju nalog zaščite, reševanja in pomoči, izdati tudi pisno potrdilo o odsotnosti z dela pripadnika Civilne zaščite ali državljana, ki prostovoljno sodeluje pri opravljanju nalog zaščite, reševanja in pomoči v skladu z ZVNDN, na podlagi katerega delodajalec opraviči njegovo odsotnost z dela (23.a člen ZVNDN).

Predlog sprememb in dopolnitev Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami /ZVNDN/

V 23.a členu Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami /ZVNDN/ se v prvem odstavku besedilo »organa lokalne skupnosti« nadomesti z besedilom »občinskega ali pokrajinskega organa«.

3.2.2 Nadomestilo plače pripadniku Civilne zaščite

- 7 Kot določa ZVNDN, pripada pripadniku Civilne zaščite med opravljanjem nalog v Civilni zaščiti, usposabljanjem in izvrševanjem materialne dolžnosti, na podlagi poziva pristojnega organa, nadomestilo plače oziroma izgubljenega zaslužka za čas odsotnosti z dela zaradi opravljanja teh dolžnosti v višini in pod pogoji, ki jih določi Vlada Republike Slovenije. Navedeno nadomestilo izplača delodajalec v breme države ali lokalne skupnosti, odvisno od tega, kje je državljan razporejen v Civilno zaščito. ZVNDN še določa, da lahko organ lokalne skupnosti za pripadnike Civilne zaščite oz. državljane, ki v skladu z ZVNDN prostovoljno sodelujejo pri opravljanju nalog zaščite, reševanja in pomoči v enotah, službah in drugih operativnih sestavah iz njegove pristojnosti, izdela letni program njihovega usposabljanja za zaščito in reševanje, z njim seznanjeni njihove delodajalce in program po potrebi z delodajalci tudi uskladi (27. člen ZVNDN). Ob navedenem lokalno skupnost bremenijo tudi stroški zdravstvenega, invalidskega in pokojninskega zavarovanja pripadnika Civilne zaščite, če državljan ni zavarovan na drugi podlagi (28. člen ZVNDN).

Predlog sprememb in dopolnitev Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami /ZVNDN/

V 27. členu Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami /ZVNDN/ se v drugem odstavku besedilo »ali lokalne skupnosti« nadomesti z besedilom », pokrajine ali občine«.

V 28. členu Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami /ZVNDN/ se v šestem odstavku besedilo »država oziroma lokalna skupnost« nadomesti z besedilom »država, pokrajina oziroma občina«.

3.2.3 Odgovornost za povzročeno škodo

- 8 V skladu z ZVNDN sta država in lokalna skupnost odgovorni za škodo, povzročeno tretjim osebam namenoma ali zaradi velike malomarnosti pri izvajanju dejavnosti zaščite, reševanja in pomoči ter pri usposabljanju in drugih službenih opravilih, ki so povezana z varstvom pred naravnimi in drugimi nesrečami. Ob navedenem ZVNDN še določa, da državljan, ki je pri opravljanju navedenih nalog povzročil škodo namenoma ali iz velike malomarnosti, odgovarja po predpisih, ki urejajo odškodninsko odgovornost delavcev v državni upravi. (31. člen ZVNDN)

Predlog sprememb in dopolnitev Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami /ZVNDN/

V 31. členu Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami /ZVNDN/ se v prvem odstavku besedilo »Država in lokalna skupnost sta odgovorni« nadomesti z besedilom »Država, pokrajina in občine so odgovorne«.

3.3 Pristojnosti

3.3.1 Pristojnosti pokrajine

- 9 **Predlog sprememb in dopolnitev Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami /ZVNDN/**

Šesta alineja 36. člena Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami /ZVNDN/ se spremeni tako, da se glasi:

'- vodenje sil za zaščito, reševanje in pomoč ob naravnih in drugih nesrečah, ki prizadenejo dve ali več pokrajin oziroma, ki presegajo zmogljivosti ene pokrajine.'

Za 36. členom Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami /ZVNDN/ se doda nov 36.a člen, ki se glasi:

*'36.a člen
(pristojnosti pokrajine)*

V pokrajinski pristojnosti so:

- *urejanje sistema zaščite, reševanja in pomoči na območju pokrajine v skladu s tem zakonom;*
- *izdelava ocen ogroženosti zaradi naravnih in drugih nesreč v pokrajini, ki lahko prizadenejo dve ali več občin ter načrtov zaščite in reševanja za te nesreče;*
- *usmerjanje priprav in aktivnosti za osebno in vzajemno zaščito glede na ogroženost pokrajine in organiziranje svetovalne službe po potrebi;*
- *sprejemanje programov, določanje in izvajanje ukrepov zaščite in reševanja;*
- *organiziranje, opremljanje, usposabljanje in vodenje sil za zaščito, reševanje in pomoč ob nesrečah, ki prizadenejo dve ali več občin v pokrajini, oziroma pomoč ob nesreči, ki prizadene posamezno občino ali sosednje pokrajine;*
- *ocenjevanje škode zaradi naravnih in drugih nesreč na območju pokrajine;*
- *sodelovanje s sosednjimi pokrajinami na področju varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami;*
- *mednarodno sodelovanje na področju varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami v skladu s tem zakonom.*

Enajsta alineja 37. člena Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami /ZVNDN/ se spremeni tako, da se glasi:

'- usklajevanje načrtov in drugih priprav za zaščito, reševanje in pomoč s sosednjimi občinami in pokrajino.'

3.3.2 Naloge gospodarskih družb, zavodov in drugih organizacij

- 10** Gospodarske družbe, zavodi in druge organizacije, ki v delovnem procesu uporabljajo, proizvajajo, prevažajo ali skladiščijo nevarne snovi, nafto in njene derivate ter energetske pline in opravljajo dejavnost ali upravljajo s sredstvi za delo, ki predstavljajo nevarnost za nastanek nesreče, morajo na lastne stroške vzpostaviti in vzdrževati pripravljenost za ukrepanje, organizirati potrebne sile za reševanje in pomoč, zagotoviti obveščanje in alarmiranje delavcev in okoliškega prebivalstva o nevarnostih ter sofinancirati sorazmeren del priprav lokalne skupnosti glede na obseg in stopnjo ogroženosti, ki jo povzroča njihova dejavnost. Vrsto in obseg sorazmernega dela priprav določi lokalna skupnost v načrtih zaščite in reševanja v skladu z oceno ogroženosti. (38. člen ZVNDN)

3.4 Programiranje in načrtovanje

2.4.1 Programi in načrti lokalnih skupnosti

- 11** Lokalne skupnosti sprejemajo svoje programe in načrte varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, ki ne smejo biti v nasprotju z nacionalnimi programi. (43. člen ZVNDN) Kot določa ZVNDN, se naloge iz nacionalnega programa razčlenijo v letnem načrtu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami. (42. člen ZVNDN)

Predlog sprememb in dopolnitev Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami /ZVNDN/

43. člen Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami /ZVNDN/ se spremeni tako, da se glasi:

'Pokrajine in občine sprejemajo svoje programe in načrte varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, ki ne smejo biti v nasprotju z nacionalnim programom.'

V 44. členu Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami /ZVNDN/ se za drugim odstavkom doda nov tretji odstavek, ki se glasi:

'(3) Ocena ogroženosti za območje pokrajine izdelata pristojni pokrajinski organ.'

Dosedanji tretji in četrti odstavek postaneta četrti in peti odstavek.

3.4.2 Nosilci načrtovanja

- 12** Občinske načrte zaščite in reševanja izdelajo pristojni občinski organi. Župan lahko določi, da poleg gospodarskih družb, zavodov in organizacij načrte zaščite in reševanja, ki v delovnem procesu

uporabljajo, proizvajajo, prevažajo ali skladiščijo nevarne snovi, nafto in njene derivate ter energetske pline in opravljajo dejavnost ali upravljajo s sredstvi za delo, ki predstavljajo nevarnost za nastanek nesreče, izdelajo navedene načrte zaščite in reševanja tudi druge gospodarske družbe, zavodi in druge organizacije na območju občine. Navedeni nosilci izdelave načrtov zaščite in reševanja morajo sprejete načrte zaščite in reševanja javno predstaviti. (46. člen ZVNDN) Nosilce načrtovanja, vsebino, merila za izdelavo in način izdelave načrtov zaščite in reševanja ljudi, živali, premoženja, kulturne dediščine in okolja ob naravnih in drugih nesrečah določa **Uredba o vsebini in izdelavi načrtov zaščite in reševanja**.

Predlog sprememb in dopolnitev Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami /ZVNDN/

Drugi odstavek 46. člena Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami /ZVNDN/ se spremeni tako, da se glasi:

'(2) Pokrajinske načrte zaščite in reševanja izdelajo pristojni pokrajinski organi, občinske načrte zaščite in reševanja pa pristojni občinski organi.'

- 13 Navedene načrte zaščite in reševanja je treba izpopolniti ob spremembi nevarnosti ali spremembi razpoložljivih sil in sredstev za zaščito, reševanje in pomoč. Pri tem se morajo upoštevati nova spoznanja stroke in izkušnje, pridobljene pri ravnanju ob nesrečah. (47. člen ZVNDN)

3.5 Opazovanje, obveščanje in alarmiranje

3.5.1 Uporaba podatkov državne statistike in uradnih evidenc

- 14 Organi lokalnih skupnosti lahko za ocenjevanje ogroženosti, načrtovanje ter izvajanje zaščite, reševanja in pomoči uporabijo v skladu s svojimi stvarnimi in krajevnimi pristojnostmi podatke o virih, nevarnosti naravnih in drugih nesreč, prebivalcih na ogroženih območjih, stanovanjskih in drugih stavbah, javnih službah, društvih in drugih nevladnih organizacijah, gospodarskih družbah, zavodih in drugih organizacijah, katerih dejavnost je pomembna za zaščito, reševanje in pomoč, ki so zbrani in izkazani s programi statističnih raziskovanj ali v drugih statističnih zbirkah, ki jih vodi in izkazuje državna statistika in drugi pooblaščen organi za izvajanje srednjeročnih in letnih programov statističnih raziskovanj. Organi lokalnih skupnosti lahko za ocenjevanje ogroženosti, načrtovanje in izvajanje zaščite, reševanja in pomoči ter ugotavljanje škode, ki jo povzročijo nesreče, uporabljajo podatke o ogroženih prebivalcih, ki obsegajo enotno matično številko, ime in priimek, leto rojstva, naslov stalnega in začasnega prebivališča, podatke o zaposlitvi in pri ocenjevanju škode tudi podatke o premičnem in nepremičnem premoženju, na katerem je nastala škoda zaradi nesreče. Za izvajanje navedenih nalog pristojni organi lokalnih skupnosti pridobivajo posamične podatke iz centralnega registra prebivalstva, Poslovnega registra Slovenije, vseh registrov in evidenc v pristojnosti geodetske službe, občinskih registrov stanovanj in na stanovanja vezanih podatkov, registra kmečkih gospodarstev in z njimi povezanih evidenc, vendar le v obsegu in za namen, za katerega so stvarno in krajevno pristojni.

- 15 Organi lokalnih skupnosti za izvajanje zaščite, reševanja in pomoči ob neposredni nevarnosti nastanka nesreče oziroma ob nesreči in za odpravljanje njenih posledic lahko uporabljajo pridobljene podatke o lokaciji, količini in kakovosti storitev javnih gospodarskih služb na ravni hišne številke ali stanovanja, na področju oskrbe z vodo, kanalizacijo, elektriko, ogrevanjem, plinom, komunikacijami, odstranjevanjem komunalnih in drugih odpadkov ter drugih za izvajanje zaščite, reševanja in pomoči pomembnih podatkov. Organi lokalnih skupnosti so dolžni pri načrtovanju in izvajanju zaščite, reševanja in pomoči zagotoviti varstvo osebnih in drugih podatkov v skladu s predpisi. (51. člen ZVNDN)

3.5.2 Zbirke podatkov

- 16 Uprava RS za zaščito in reševanje za opravljanje upravnih in strokovnih zadev varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami zbira, obdeluje, posreduje in uporablja podatke za potrebe varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami. Kot določa ZVNDN, morajo lokalne skupnosti Upravi brezplačno in na predpisan način sporočati navedene podatke. (52. člen ZVNDN)

Predlog sprememb in dopolnitev Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami /ZVNDN/

Drugi odstavek 52. člena Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami /ZVNDN/ se spremeni tako, da se glasi:

'(2) Državni organi, pokrajinski in občinski organi, gospodarske družbe, zavodi in druge organizacije ter organi vodenja in vodje intervencij morajo brezplačno in na predpisan način sporočati podatke iz prejšnjega odstavka Upravi Republike Slovenije za zaščito in reševanje, ki tudi te podatke zbira v centralni zbirki, obdeluje in omogoča dostop do njih izvajalcem nalog zaščite, reševanja in pomoči. Tako zbrani podatki se lahko uporabijo tudi za pripravo programov odprave posledic naravnih in drugih nesreč.'

3.5.3 Informiranje

- 17 Nacionalne in lokalne televizijske ter radijske postaje morajo na zahtevo župana, pristojnega poveljnika Civilne zaščite ali organa, pristojnega za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, objaviti pozive, razglase in druga nujna sporočila v zvezi, z nevarnostmi naravnih in drugih nesreč. Objava navedenih pozivov, razglasov ter drugih sporočil ima prednost v vseh sredstvih javnega obveščanja. (55. člen ZVNDN)

Predlog sprememb in dopolnitev Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami /ZVNDN/

Tretji odstavek 55. člena Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami /ZVNDN/ se spremeni tako, da se glasi:

'(3) Preko centrov za obveščanje ali neposredno se prenašajo tudi zahteve, pozivi, razglasi, pojasnila in napotila ob alarmih ter druga nujna sporočila v zvezi z nevarnostmi naravnih in drugih nesreč vlade, župana, pristojnega poveljnika Civilne zaščite, predsednika pokrajine ali državnega, pokrajinskega ali občinskega organa, pristojnega za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, ki jih morajo mediji brez odlašanja brezplačno objaviti v skladu z zakonom, ki ureja medije. Objava nujnih pozivov, razglasov ter drugih sporočil ima prednost v vseh sredstvih javnega obveščanja.'

3.5.4 Evakuacija

- 18 Evakuacija ogroženih in prizadetih prebivalcev se izvaja, če ni mogoče z drugimi ukrepi zagotoviti njihove varnosti. Evakuacijo lahko odredi župan, v nujnih primerih pa tudi pristojni poveljnik Civilne zaščite. Na območjih, kjer je odrejena evakuacija, se morajo prebivalci naseliti v določen kraj v času in na način, kot je to določeno z načrti zaščite in reševanja oz. z odločitvijo pristojnega organa. Občina, na območje katere so prebivalci evakuirani, krije stroške v zvezi z njihovo nastanitvijo in oskrbo ter izobraževanjem, s tem da ji daje nadomestilo stroškov država oz. tista občina, iz katere so evakuirani, v obsegu, kot bi jih krili, če do evakuacije ne bi prišlo. (61. člen ZVNDN)

Predlog sprememb in dopolnitev Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami /ZVNDN/

Drugi odstavek 61. člena Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami /ZVNDN/ se spremeni tako, da se glasi:

'(2) Evakuacijo lahko odredijo vlada, predsednik pokrajine, župan, v nujnih primerih pa tudi pristojni poveljnik Civilne zaščite.'

3.5.5 Sprejem in oskrba ogroženih prebivalcev

- 19 Občine so dolžne zagotoviti zatočišče in nujno oskrbo prebivalcem, ki so zaradi naravne ali druge nesreče ostali brez doma ter sredstev za preživljanje in ki se zaradi ogroženosti zadržujejo zunaj svojega prebivališča. Župan lahko izjemoma odredi, da morajo lastniki ali uporabniki stanovanjskih hiš začasno sprejeti na stanovanje evakuirane ter ogrožene osebe, če njihove nastanitve ni mogoče zagotoviti na drug način. (62. člen ZVNDN)

Predlog sprememb in dopolnitev Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami /ZVNDN/

Prvi odstavek 62. člena Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami /ZVNDN/ se spremeni tako, da se glasi:

'(1) Država, pokrajine in občine so dolžne v skladu s tem zakonom zagotoviti zatočišče in nujno oskrbo prebivalcem, ki so zaradi narave ali druge nesreče ostali brez doma ter sredstev za preživljanje in ki se zaradi ogroženosti združujejo zunaj svojega prebivališča.'

3.5.6 Javna zaklonišča

- 20 Kot določa ZVNDN, skrbi za javna zaklonišča lokalna skupnost. (65. člen ZVNDN) Ob navedenem pa je lokalna skupnost investitor javnih zaklonišč. (68. člen ZVNDN)

3.6 Osebna in vzajemna zaščita

- 21 Osebna in vzajemna zaščita obsegata ukrepe prebivalcev za preprečevanje in ublažitev posledic naravnih in drugih nesreč za njihovo zdravje in življenje ter varnost njihovega premoženja. Za organiziranje, razvijanje in usmerjanje osebne in vzajemne zaščite skrbi lokalna skupnost, ki v ta namen lahko organizira svetovalno službo. (70. člen ZVNDN)

Predlog sprememb in dopolnitev Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami /ZVNDN/

Drugi odstavek 70. člena Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami /ZVNDN/ se spremeni tako, da se glasi:

'(2) Pokrajina načrtuje ter usmerja osebno in vzajemno zaščito ter lahko v ta namen ustanovi svetovalno službo. Za organizacijo in uresničevanje osebne in vzajemne zaščite skrbijo občine.'

3.7 Sile za zaščito, reševanje in pomoč

- 22 Na podlagi odločitve pristojnega organa lokalne skupnosti opravljajo enote, službe in druge operativne sestave društev in drugih nevladnih organizacij naloge zaščite, reševanja in pomoči oziroma javno službo, če izpolnjujejo predpisane pogoje. V navedenem primeru pristojni organ občine določi zlasti: • vsebino, obseg in način opravljanja nalog oz. javne službe, • začetek izvajanja nalog oz. javne službe, • finančna sredstva, ki jih zagotavlja lokalna skupnost za opravljanje nalog oz. javne službe, • finančna sredstva za plačevanje prispevkov za pravice v primeru poškodbe pri delu in poklicne bolezni v skladu z zakonom, • nadzor nad opravljanjem nalog oz. javne službe.
- 23 Kadar se ugotovi, da enote, službe ali druge operativne sestave društva ali druge nevladne organizacije ne opravljajo nalog oz. javne službe v skladu s predpisi in odločitvijo pristojnega organa, ji ta organ določi rok za odpravo pomanjkljivosti. Če pomanjkljivosti ne odpravi v določenem roku, se ji opravljanje nalog oz. javne službe odpove. (73. člen ZVNDN)
- 24 V skladu z določili 74. člena ZVNDN je javna služba za zaščito, reševanje in pomoč služba za zaščito in reševanje ob ekoloških in drugih nesrečah na morju, ki jo organizirajo lokalne skupnosti in država.

Predlog sprememb in dopolnitev Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami /ZVNDN/

Peta alineja prvega odstavka 74. člena Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami /ZVNDN/ se spremeni tako, da se glasi:

'- služba za zaščito in reševanje ob ekoloških in drugih nesrečah na morju, ki jo organizirajo pokrajine in občine in država.'

- 25 Pristojni organ lokalne skupnosti lahko za opravljanje določenih operativnih nalog zaščite, reševanja in pomoči določi gospodarske družbe, zavode in druge organizacije, ki imajo za ta namen ustrezne kadre in sredstva. Ob navedenem jim pristojni organ zagotovi nadomestilo dejanskih stroškov za sodelovanje pri upravljanju nalog ter za izvajanje priprav, ki presegajo redno dejavnost. Z navedenimi gospodarskimi družbami, zavodi in drugimi organizacijami Uprava RS za zaščito in reševanje, drug pristojni državni organ ali pristojni organ lokalne skupnosti sklene pogodbo, s katerimi se določi njihovo sodelovanje in obveznosti o njihovem sodelovanju pri izvajanju zaščite,

reševanja in pomoči ter medsebojne obveznosti pri tem. Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje in pristojni organ lokalne skupnosti v skladu z merili za organiziranje, opremljanje in usposabljanje enot, služb in drugih operativnih sestav društev in nevladnih organizacij sklene navedene pogodbe tudi z društvi in nevladnimi organizacijami, ki te enote, službe in druge operativne sestave organizirajo. V teh pogodbah se določijo zlasti vrsta in obseg enot, služb in drugih operativnih sestav, opravljanje javne službe v skladu z ZVNDN, odgovornost za zagotavljanje in vzdrževanje pripravljenosti in druge medsebojne obveznosti za njihovo sodelovanje pri zaščiti, reševanju in pomoči. Na podlagi navedenih pogodb se lahko za vzdrževanje potrebne pripravljenosti za izvajanje nalog zaščite, reševanja in pomoči gospodarskim družbam, zavodom in drugim organizacijam ter društvom in nevladnim organizacijam zagotavlja brezplačno zaščitna in reševalna oprema ter orodja, ki jih morajo vzdrževati, odsvojijo pa jo lahko le zaradi nadomestitve z novo opremo. (75. člen ZVNDN)

Predlog sprememb in dopolnitev Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami /ZVNDN/

V petem odstavku 75. člena Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami /ZVNDN/ se beseda »regiji« nadomesti z besedo »pokrajini«. V petem odstavku se besedilo »organ lokalne skupnosti« nadomesti z besedilom »pokrajinski ali občinski organ«.

3.7.1 Enote in službe Civilne zaščite

- 26** Za opravljanje nalog zaščite, reševanja in pomoči se organizirajo enote in službe Civilne zaščite, kadar nalog zaščite, reševanja in pomoči ni mogoče zagotoviti z izvajalci iz poklicnih reševalnih služb, z izvajalci, ki jih določa ZVNDN (73. in 75. člen ZVNDN) ali so njihove zmogljivosti nezadostne glede na načrte zaščite in reševanja, in sicer: • tehnično-reševalne enote; • enote za prvo veterinarsko pomoč; • enote in službe za radiološko, kemijsko in biološko zaščito, • enote za varstvo pred neeksplozivnimi ubojnimi sredstvi; • enote za uporabo zaklonišč; • logistični in informacijski centri; • službe za podporo; • druge enote in službe glede na ocene ogroženosti.
- 27** Ne glede na navedeno pa se v skladu z načrti zaščite in reševanja ter ocenami ogroženosti za opravljanje določenih nalog zaščite, reševanja in pomoči lahko organizirajo stalne ali začasne strokovne skupine, komisije za ocenjevanje poškodovanosti objektov in druge strokovne naloge. S člani strokovnih skupin in komisij lahko pristojni organ lokalne skupnosti, pristojen za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami (župan), sklene pogodbo o medsebojnih obveznostih. Lokalne skupnosti organizirajo navedene enote in službe v skladu z merili za organiziranje, opremljanje in usposabljanje Civilne zaščite, ki jih predpiše vlada. V njih se določijo tudi merila za imenovanje poverjenikov Civilne zaščite, ki skrbijo zlasti za osebno in vzajemno zaščito. (76. člen ZVNDN)

Predlog sprememb in dopolnitev Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami /ZVNDN/

Tretji odstavek 76. člena Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami /ZVNDN/ se spremeni tako, da se glasi:

'(3) Država, pokrajine in občine, gospodarske družbe, zavodi in druge organizacije organizirajo enote in službe iz prvega odstavka tega člena v skladu z merili za organiziranje, opremljanje in usposabljanje Civilne zaščite, ki jih predpiše vlada. V njih se določijo tudi merila za imenovanje poverjenikov Civilne zaščite, ki skrbijo zlasti za osebno in vzajemno zaščito.'

3.8 Mobilizacija in aktiviranje

- 28** O aktiviranju Civilne zaščite in drugih sil za zaščito in reševanje in pomoč ob naravni ali drugi nesreči odločajo pristojni poveljnik Civilne zaščite in drugi organi, pristojni za vodenje, v skladu z načrti zaščite in reševanja. (80. člen ZVNDN) Poveljnik Civilne zaščite operativno-strokovno vodi Civilno zaščito in druge sile za zaščito, reševanje in pomoč. Vsak poveljnik mora imeti namestnika, če ga ni, pooblasti osebo, ki ga nadomešča. (81. člen ZVNDN) Poveljnik Civilne zaščite: **1.** preverja intervencijsko pripravljenost sil in sredstev za zaščito, reševanje in pomoč, **2.** vodi ali usmerja zaščito, reševanje in pomoč ob naravnih in drugih nesrečah, **3.** skrbi za povezano in usklajeno delovanje vseh sil za zaščito, reševanje in pomoč, **4.** daje mnenja in predloge v zvezi s pripravami in delovanjem sil za zaščito, reševanje in pomoč ter mnenja in predloge za odpravo škode, ki jo povzročijo naravne in druge nesreče, in **5.** predlaga imenovanje štaba Civilne zaščite. Poveljnik Civilne zaščite lahko za vodenje posameznih intervencij določi vodjo intervencije. (84. člen ZVNDN)

- 29 Poveljnik Civilne zaščite ali vodja intervencije ima pravico in dolžnost, da med vodenjem zaščite, reševanja in pomoči prepove dostop nepooblaščenim osebam na kraj nesreče in promet mimo tega kraja ter odredi: • umik ljudi, živali in premoženja iz ogroženih objektov in območij; • vstop v stanovanje; • uporabo določenih sredstev zvez oziroma njihovo vzpostavitev; • odstranitev ovir, ki onemogočajo uspešno intervencijo; • uporabo tujega prevoznega sredstva za prevoz poškodovanih oseb oziroma potrebnih sredstev za zaščito, reševanje in pomoč; • obvezno sodelovanje državljanov pri reševanju v skladu z njihovimi sposobnostmi in sredstvi, ki so primerna za reševanje; • uporabo tujega zemljišča za izvajanje zaščite, reševanja in pomoči; • porušitev objekta oziroma posek drevja, • uporabo zemljišča za začasno deponiranje ruševin, zemljin ali drugega materiala, ki nastaja pri izvajanju nalog zaščite, reševanja in pomoči za zagotovitev osnovnih pogojev za življenje.
- 30 Navedene ukrepe lahko poveljnik Civilne zaščite ali vodja intervencije odredi le, če ne more drugače zavarovati ljudi in premoženja ter zagotoviti izvajanja zaščite, reševanja in pomoči, trajati pa smejo le toliko časa, kolikor je to nujno potrebno.
- 31 Umik ljudi se odredi, če so neposredno ogrožena njihova življenja zaradi požara, eksplozije ali druge nevarnosti, in traja toliko časa, dokler nevarnost ni odpravljena. Pri izvedbi umika pa pomaga policija. V skladu z ZVNDN lahko poveljnik civilne zaščite ali vodja intervencije med vodenjem zaščite, reševanja in pomoči, pod pogoji, določenimi z ZVNDN, odredi izvedbo nujnih gradbenih, tehničnih in drugih del gospodarski družbi, zavodu ali drugi organizaciji, s katero ima pristojni državni organ ali organ lokalne skupnosti sklenjeno pogodbo za opravljanje določenih operativnih nalog zaščite in reševanja v skladu z ZVNDN. Če take gospodarske družbe, zavoda ali druge organizacije ni, je pa izvedba del nujna za zaščito in reševanje ljudi, premoženja, živali ali okolja oziroma zaradi odvrnitve neposredne ogroženosti, poveljnik Civilne zaščite ali vodja intervencije lahko izvedbo takih del odredi tisti fizični ali pravni osebi, ki ima ustrezno opremo ali zmogljivosti za izvedbo teh del. Odredba se izda pisno, izjemoma, če razmere to onemogočajo, se izda ustno in naknadno tudi pisno, takoj ko je to mogoče. V odredbi se določita zlasti vrsta in obseg del, ki jih je treba opraviti. O navedenih odločitvah poveljnika Civilne zaščite ali vodje intervencije se praviloma vodi delovodnik, pri čemer se za odločitve, ki so povezane z večjimi finančnimi posledicami, izdajajo pisne odredbe. Če razmere to onemogočajo, se pisna odredba izda takoj, ko je to mogoče. S pisno odredbo poveljnik Civilne zaščite ali vodja intervencije lahko v nujnih primerih odredi tudi lastnikom ali uporabnikom stanovanjskih in drugih nastanitvenih objektov, da začasno sprejmejo v oskrbo ogrožene osebe, dokler o tem ne odloči župan.
- 32 Nujna dela pri izvajanju zaščite, reševanja in pomoči so dela, potrebna za izvajanje nalog zaščite, reševanja in pomoči ob nesreči ter dela iz četrtega odstavka tega člena. O zagotovitvi sredstev za stroške nujnih del pri izvajanju zaščite, reševanja in pomoči ob naravnih in drugih nesrečah, ki jih vodijo pristojni organi lokalne skupnosti, odloča župan oziroma vlada, če izvajanje zaščite in reševanja vodijo pristojni regijski ali državni organi. (85. člen ZVNDN) Na tem mestu naj opomnimo, da je poveljnik Civilne zaščite občine za svoje delo odgovoren županu. (98. člen ZVNDN)

Predlog sprememb in dopolnitev Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami /ZVNDN/

Šesti odstavek 76. člena Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami /ZVNDN/ se spremeni tako, da se glasi:

'(6) Nujna dela pri izvajanju zaščite, reševanja in pomoči so dela, potrebna za izvajanje nalog zaščite, reševanja in pomoči ob nesreči ter dela iz četrtega odstavka tega člena. O zagotovitvi sredstev za stroške nujnih del pri izvajanju zaščite, reševanja in pomoči ob naravnih in drugih nesrečah, ki jih vodijo pristojni občinski organi, odloča župan. O zagotovitvi sredstev za stroške nujnih del pri izvajanju zaščite, reševanja in pomoči, ki jih vodijo pristojni pokrajinski organi, odloča predsednik pokrajine oziroma vlada, če izvajanje zaščite, reševanja in pomoči vodijo pristojni državni organi.'

3.8.1 Pomoč

- 33 ZVNDN določa, da lahko poveljnik Civilne zaščite, če je za zaščito, reševanje in pomoč ob naravni ali drugi nesreči potrebna pomoč v silah in sredstvih iz sosednje lokalne skupnosti, zaprosi za takšno pomoč. Poveljnik ali vodja intervencije lahko zaprosi za pomoč tudi sosednjo lokalno skupnost v drugi državi, če z meddržavnim sporazumom ni drugače dogovorjeno. Za pomoč v silah in sredstvih ob velikih naravnih in drugih nesrečah zaprosi druge države Vlada ali poveljnik Civilne zaščite Republike Slovenije, če z meddržavnimi sporazumi ni drugače dogovorjeno. ZVNDN še določa, da

lahko lokalna skupnost nudi pomoč ob naravni in drugi nesreči lokalni skupnosti v drugi državi, če z meddržavnim sporazumom ni drugače določeno. (86. člen ZVNDN)

Predlog sprememb in dopolnitev Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami /ZVNDN/

V prvem odstavku 86.a člena Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami /ZVNDN/ se črtata besedili »ali regije«.

Druga alineja drugega odstavka 86.a člena Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami /ZVNDN/ se spremeni tako, da se glasi:

'- pokrajinski štabi,«.

V tretjem odstavku 86.a člena Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami /ZVNDN/ se beseda »regijskih« nadomesti z besedo »pokrajinskih«.

3.9 Upravljanje in vodenje

- 34** Za strokovno-operativno vodenje sil za zaščito, reševanje in pomoč v regiji imenuje regijski poveljniki in štabe Civilne zaščite ter določi območje njihove odgovornosti. Regijski poveljniki Civilne zaščite so za svoje delo odgovorni poveljniku Civilne zaščite Republike Slovenije (96. člen ZVNDN).

Predlog sprememb in dopolnitev Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami /ZVNDN/

96. člen Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami /ZVNDN/ se spremeni tako, da se glasi:

'96. člen

(poveljnik in štab Civilne zaščite)

(1) Za operativno strokovno vodenje sil za zaščito, reševanje in pomoč v pokrajini predsednik pokrajine imenuje poveljnika in štab Civilne zaščite.

(2) Poveljnik Civilne zaščite pokrajine je za svoje delo odgovoren predsedniku pokrajine in poveljniku Civilne zaščite Republike Slovenije, zlasti za uresničevanje usmeritev in odločitev za izvajanje nalog zaščite, reševanja in pomoči, ki jih sprejme poveljnik Civilne zaščite Republike Slovenije v skladu s svojimi pristojnostmi.'

3.9.1 Ocenjevanje škode v lokalni skupnosti

- 35** Za ocenjevanje škode ob naravnih in drugih nesrečah ter za pripravo predlogov za odpravo njihovih posledic imenuje Vlada državno in regijske komisije za ocenjevanje škode. Člane navedenih komisij imenuje Vlada iz vrst strokovnjakov in predstavnikov državne uprave, lokalnih skupnosti, javnih služb, gospodarskih družb ter zavarovalnic. ZVNDN določa, da oškodovanci na svoje stroške zberejo dokazila o škodi, ki so jo utrpeli zaradi naravne ali druge nesreče, in jo predložijo pristojni komisiji v oceno in potrditev. Materialno škodo in druge posledice naravnih in drugih nesreč komisije ocenjujejo na podlagi metodologije, ki jo predpiše Vlada. (97. člen ZVNDN) Škodo ob naravni ali drugi nesreči lahko po navedeni metodologiji na območju lokalnih skupnosti ocenjujejo tudi komisije, ki jih imenujejo župani izmed strokovnjakov po posameznih področjih. (97.a člen ZVNDN) Kot določa ZVNDN, se škoda ob naravni ali drugi nesreči začne ocenjevati na podlagi odločitve Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje, ki določi območje, komisije in cenilce za ocenjevanje, rok za zaključek ocenjevanja ter druga vprašanja, pomembna za celovito oceno neposredne škode v skladu s predpisano metodologijo. Pobudo za začetek ocenjevanja škode lahko da Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje tudi lokalna skupnost. (97.b člen ZVNDN)

Predlog sprememb in dopolnitev Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami /ZVNDN/

V prvem odstavku 97. člena Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami /ZVNDN/ se besedilo »in regijske komisije« nadomesti z besedo »komisijo«. V drugem odstavku se beseda »komisij« nadomesti z besedo »komisije«. Za drugim odstavkom se doda nov tretji odstavek, ki se glasi:

'(3) Za ocenjevanje škode ob naravnih in drugih nesrečah na območju pokrajine predsednik pokrajine imenuje pokrajinsko komisijo za ocenjevanje škode. Za člane komisije imenuje

strokovnjake in predstavnike iz pokrajinskih organov, javnih služb, gospodarskih družb ter zavarovalnic.'

Dosedanji tretji in četrti odstavek postaneta četrti in peti odstavek.

Drugi in tretji odstavek 97.b člena Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami /ZVNDN/ se spremenita tako, da se glasita:

(2) Ocene škode, ki jih izdelajo komisije za ocenjevanje škode v občinah, gospodarske družbe, zavodi in druge organizacije na stvareh v občinski lasti oziroma jih predložijo oškodovanci neposredno, morajo potrditi pokrajinske komisije za ocenjevanje škode v pokrajinah, na območju katerih je škoda nastala ter državna komisija za ocenjevanje škode.

(3) Pokrajinske in državna komisija za ocenjevanje škode lahko neposredno preverjajo ocenjevanje škode, zahtevajo dodatna dokazila ali dodatne cenitve oziroma v posameznih primerih izvedejo cenitve same ali s pooblaščenimi cenilci. Pokrajinske in državna komisija lahko ocene škode znižajo ali zvišajo, če ugotovijo pomanjkljivosti pri ocenjevanju oziroma uporabi predpisane metodologije za ocenjevanje škode ob naravnih in drugih nesrečah.'

3.9.2 Pristojnosti predsednika pokrajine

36 Predlog sprememb in dopolnitev Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami /ZVNDN/

Za 97.b členom Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami /ZVNDN/ se doda nov 97.c člen, ki se glasi:

'97.c člen

(naloge predsednika pokrajine)

Predsednik pokrajine:

- *skrbi za izvajanje priprav za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami;*
- *sprejme pokrajinske načrte zaščite in reševanja;*
- *določi vrsto in obseg sil za zaščito, reševanje in pomoč v skladu z ocenami ogroženosti ter načrti zaščite in reševanja;*
- *imenuje poveljnika in štab Civilne zaščite pokrajine;*
- *vodi zaščito, reševanje in pomoč ob nesrečah, ob katerih so aktivirani pokrajinski načrti, sile in druge zmogljivosti pokrajine.'*

- 37 Poverjeniki in poveljniki Civilne zaščite so za svoje delo odgovorni nadrejenim poveljnikom Civilne zaščite. Poveljnik Civilne zaščite občine pa je za svoje delo odgovoren županu in regijskemu poveljniku Civilne zaščite zlasti za uresničevanje usmeritev ali odločitev za izvajanje nalog zaščite, reševanja in pomoči, ki jih sprejme regijski oziroma njemu nadrejeni poveljnik Civilne zaščite v skladu s svojimi pristojnostmi. (98. člen ZVNDN)

Predlog sprememb in dopolnitev Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami /ZVNDN/

V tretjem odstavku 98. člena Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami /ZVNDN/ se beseda »regijskemu« nadomesti z besedo »pokrajinskemu«, beseda »regijski« pa z besedo »pokrajinski«.

V osmi alineji 102. člena Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami /ZVNDN/ se črtata besedi »in regijske«.

V tretji alineji 105. člena Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami /ZVNDN/ se za besedama »drugi občini« dodata besedi »drugi pokrajini«.

V petem odstavku 106.č člena Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami /ZVNDN/ se drugi stavek spremeni tako, da se glasi:

'Pravico do prerazporeditve na delo v okviru organov občine ali pokrajine oziroma poklicne rehabilitacije ima v skladu s tem členom tudi javni uslužbenec na področju zaščite in reševanja v občini ali pokrajini.'

3.10 Izobraževanje in usposabljanje

3.10.1 Usposabljanje za vzajemno in osebno zaščito

- 38** Neobvezne oblike usposabljanja prebivalcev za osebno in vzajemno zaščito ter za izvajanje predpisanih zaščitnih ukrepov organizirajo lokalne skupnosti. (110. člen ZVNDND)

Predlog sprememb in dopolnitev Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami /ZVNDN/

110. člen Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami /ZVNDN/ se spremeni tako, da se glasi:

'110. člen

(usposabljanje za osebno in vzajemno zaščito)

Usposabljanje prebivalcev za osebno in vzajemno zaščito ter za izvajanje predpisanih zaščitnih ukrepov organizirajo država, pokrajine in občine kot neobvezne oblike usposabljanja.'

3.10.2 Izobraževalni programi

- 39** Izobraževalne programe in usposabljanja s področja varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami organizirajo ministrstvo in lokalne skupnosti (114. člen ZVNDN).

Predlog sprememb in dopolnitev Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami /ZVNDN/

Prvi odstavek 114. člen Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami /ZVNDN/ se spremeni tako, da se glasi:

'(1) Izobraževanje in usposabljanje s področja varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami organizirajo ministrstvom, pokrajine in občine.'

3.11 Financiranje varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami

- 40** Varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami se financira tudi iz proračunov lokalnih skupnosti. (115. člen ZVNDN) Lokalne skupnosti zagotavljajo sredstva za financiranje svojih nalog varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami tako kot za druge potrebe javne porabe. Lokalne skupnosti v skladu s svojimi pristojnostmi zagotavljajo finančna sredstva za kritje stroškov neodločljivih nalog zaščite, reševanja in pomoči za zaščito zdravja in življenja ljudi, živali, premoženja in okolja. ZVNDN še določa, da stroške izvajanja zaščite, reševanja in pomoči ob nesreči, ki jo povzroči neznani povzročitelj, subsidiarno krije lokalna skupnost, na območju katere je nesreča nastala, oziroma država, če gre za opravljanje nalog zaščite, reševanja in pomoči, ki so v pristojnosti države. (116. člen ZVNDN)

Predlog sprememb in dopolnitev Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami /ZVNDN/

Drugi in tretji odstavek 116. člen Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami /ZVNDN/ se spremenita tako, da se glasita:

'(2) Pokrajine in občine zagotavljajo sredstva za financiranje svojih nalog varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami tako kot za druge naloge iz svoje pristojnosti.

(3) Država, pokrajine in občine v skladu s svojimi pristojnostmi zagotavljajo finančna sredstva za kritje stroškov neodločljivih nalog zaščite, reševanja in pomoči za zaščito zdravja in življenja ljudi, živali, premoženja in okolja.'

Ključne besede

Lokalna samouprava, občina, občinski svet, župan, občinska uprava, pristojnosti, okolje, narava, naravne nesreče.

Uporabljene kratice

ZVNDN - Zakon o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami /ZVNDN/ (Uradni list RS, št. 51/06 – uradno prečiščeno besedilo, 97/10, 21/18-ZNOrg).

Viri**Ustava in zakoni**

Ustava Republike Slovenije /Ustava RS/ (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97 – UZS68, 66/00 – UZ80, 24/03 – UZ3a, 47, 68, 69/04 – UZ14, 69/04 – UZ43, 69/04 – UZ50, 68/06 – UZ121,140,143, 47/13 – UZ148, 47/13 – UZ90,97,99 in 75/16 – UZ70a).

Zakon o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami /ZVNDN/ (Uradni list RS, št. 51/06 – uradno prečiščeno besedilo, 97/10, 21/18-ZNOrg).

